

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10878 - Didáctica Específica. Models i Àmbits en la Intervenció Orientadora
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10878 - Didáctica Específica. Models i Àmbits en la Intervenció Orientadora
Crèdits	1.2 presencials (30 hores) 3.8 no presencials (95 hores) 5 totals (125 hores).
Grup	Grup 1, AN(Campus Extens)
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Maria Teresa Adame Obrador teresa.adame@uib.es	15:20h	15:50h	Dilluns	23/09/2013	10/02/2014	Despatx B-105
	13:00h	13:30h	Dilluns	23/09/2013	10/02/2014	Despatx B-105
M. Margalida Navarro Alorda mmargalida.navarro@uib.es	No hi ha sessions definides					

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Màster Universitari de Formació del Professorat	Postgrau		Postgrau
MFPR: Especialitat (Orientació Educativa)	Postgrau		Postgrau

Contextualització

L'assignatura 'Models i àmbits en la intervenció orientadora' és una de les denominades didàctiques específiques de l'especialitat d'Orientació Educativa que forma part del mòdul denominat 'Aprenentatge i ensenyament de les matèries corresponents', juntament amb altres assignatures, (Processos d'assessorament, disseny i desenvolupament curricular; i, Avaluació i diagnòstic).

L'assignatura ens introdueix en els principals models i àmbits d'actuació en la intervenció orientadora, en aquest sentit es realitzarà la identificació i l'anàlisi de conceptes clau sobre el tema.

Es tracta d'una assignatura de caràcter obligatori.

Els continguts de l'assignatura seràn treballats per dues professores, d'acord al detall:

- Temes 1 i 2: professora Teresa Adame
- Temes 3 i 4: professora Margalida Navarro

Així i tot, no es descarta la possibilitat de convidar alguna altra persona especialista en continguts propis de la matèria, amb l'objecte d'enriquir el discurs de les sessions de classe.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10878 - Didáctica Específica. Models i Àmbits en la Intervenció Orientadora
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Requisits

L'assignatura no té requisits essencials ni recomanables més enllà dels requisits generals d'accés al Màster.

Competències

Específiques

1. Adquirir criteris i destreses per a la selecció o elaboració de recursos didàctics (22).
2. Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals, i comprendre les possibles disfuncions que afecten l'aprenentatge (23).
3. Desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques que considerin la diversitat de l'alumnat, adaptant l'acció educativa i orientadora als trets personals i col·lectius (24).
4. Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten els alumnes amb diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge (26).
5. Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge que, basats en el treball individual i cooperatiu, facilitin l'aprenentatge de la matèria i fomentin l'educació de valors, la igualtat de drets, la ciutadania, el respecte als drets humans i la contribució individual i col·lectiva a la sostenibilitat social i ambiental (27).
6. Relacionar els continguts de l'àrea o matèria amb altres, amb l'objecte de desenvolupar experiències interdisciplinars (29).
7. Conèixer els recursos educatius, amb especial atenció als relacionats amb les TIC, i el seu ús en el suport a activitats d'ensenyament-aprenentatge (30).

Genèriques

1. Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de competències, atenent al nivell i formació prèvia dels estudiants, també la seva orientació, de forma individual i en col·laboració amb altres professionals del centre (2).
2. Cercar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada (3).
3. Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per aprendre individualment i amb els altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, la confiança i la iniciativa personal (6).
4. Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries de cara a fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes (7).

Continguts

Els continguts temàtics de l'assignatura 'Models i àmbits en la intervenció orientadora' es treballaran des de la vessant teòrica i també pràctica, i és a través d'aquests continguts i de la metodologia de feina pertinent que es donarà resposta a les competències esmentades abans.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10878 - Didáctica Específica. Models i Àmbits en la Intervenció Orientadora
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Continguts temàtics

1. Models d'actuació en orientació educativa.
 - 1.1. Model clínic, model de programes, model de consulta. El model constructivista.
 - 1.2. Eixos d'intervenció.
 - 1.3. Models organitzatius institucionals.
2. Assessorament personal, educatiu i professional.
 - 2.1. Àrees tradicionals d'intervenció i programes d'orientació.
 - 2.2. L'entrevista en orientació.
 - 2.3. El projecte de futur.
3. Orientació professional.
 - 3.1. Les activitats professionals i les intervencions en orientació educativa i professional.
 - 3.2. Principis psicopedagògics en l'orientació acadèmica i professional.
 - 3.3. La intervenció psicopedagògica en els àmbits de desenvolupament del POAP.
 - 3.4. El POAP en la tutoria del grup classe.
4. La tutoria.
 - 4.1. L'acció tutorial i el pla d'acció tutorial (PAT). Àrees d'intervenció.
 - 4.2. Assessorament en relació al PAT. Agents implicats.
 - 4.3. El PAT en les diferents etapes educatives.
 - 4.4. La tutoria i les TIC.
 - 4.5. Competències i perfil del tutor.
 - 4.6. Disseny del PAT.

Metodologia docent

S'exposarà el contingut teòric dels temes a través de classes teòriques, seguint diversos textos i lectures de referència que serviran per a fixar el coneixements lligats a les competències previstes. Aquestes classes donaran pas a l'aplicació dels continguts adquirits a diverses situacions a partir d'una proposta d'activitat vinculada a processos formatius, amb la qual cosa es permetrà a l'alumnat iniciar-se i desenvolupar les competències previstes. El professorat proposarà la realització d'activitats de treball en grup i/o individual.

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'alumne, l'assignatura emprà la plataforma de Campus Extens, que es dedica a l'ensenyament flexible i a distància, que incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant l'eina de teleeducació Moodle l'alumne/a tindrà a la seva disposició una comunicació en línia i a distància amb la professora, un calendari amb notícies d'interès, documents electrònics i enllaços a Internet, propostes de pràctiques de treball autònom, de caire individual o grupal.

Activitats de treball presencial

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10878 - Didàctica Específica. Models i Àmbits en la Intervenció Orientadora
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes magistrals amb participació de l'alumnat	Grup gran (G)	La finalitat d'aquestes sessions és posar a l'abast de l'alumnat els fonaments teòrics i la seva aplicació en la pràctica docent mitjançant l'exposició per part de les professores dels continguts de l'assignatura amb el suport de material audiovisual (vídeo, presentacions en power point, etc.). Es fomentarà la intervenció de l'alumnat en aquestes classes on es poden presentar els continguts teòrics mitjançant la discussió en grup i la posada en comú dels diferents punts de vista a partir de les explicacions de les professores i del material complementari que s'aporti.
Classes pràctiques	Pràctiques presencials	Grup gran (G)	Els alumnes, organitzats en petits grups, posaran en pràctica els continguts treballats a les classes teòriques a partir de l'anàlisi i comentaris de documents escrits, activitats de reflexió que s'aniran presentant al llarg del curs, sempre amb la coordinació de les professores. Es podrà proposar als grups de treball l'exposició de la seva proposta de treball, amb l'objecte de conèixer i enriquir-se dels diferents plantejaments o metodologies de feina.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Lectures complementàries	Lectures complementàries d'acord amb el temari de l'assignatura. Aquestes lectures són imprescindibles per tal de poder realitzar amb èxit els treballs individuals i en grup.
Estudi i treball autònom en grup	Realització i lliurament de les activitats d'avaluació proposades	L'alumnat, en petit grup, haurà de realitzar diferents propostes de feina, d'acord a les orientacions que es facilitin a l'inici de l'assignatura. Per a la realització d'aquestes feines s'hauran de posar en pràctica les competències pròpies d'aquesta matèria. Aquestes feines es lliuraran una vegada finalitzades les sessions presencials, en el termini que s'acordí en el seu moment.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		30	1.2	24
Classes teòriques	Classes magistrals amb participació de l'alumnat			
Total		125	5	100

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10878 - Didáctica Específica. Models i Àmbits en la Intervenció Orientadora
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Classes pràctiques	Pràctiques presencials			
Activitats de treball no presencial		95	3.8	76
Estudi i treball autònom individual	Lectures complementàries			
Estudi i treball autònom en grup	Realització i lliurament de les activitats d'avaluació proposades			
Total		125	5	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

1. Per poder avaluar positivament l'assignatura, caldrà que l'alumne/a aprovi la proposta de feines que es realitzarà per part de les professores de l'assignatura.
2. Totes les activitats obligatòries tenen una data límit de lliurament que s'especificarà en el "calendari" de l'aula virtual. En qualsevol cas l'alumnat no serà qualificat positivament de l'assignatura sense haver lliurat i aprovat dites activitats.
3. El plagi d'alguna part o de la totalitat d'un treball és motiu de desqualificació: l'estudiant haurà de tornar a matricular l'assignatura.
4. El treball ha de respondre a les pautes i aspectes formals propis (estructura, documentació, cites i referències,...) del que es considera òptim en els estudis de postgrau.
5. Són elements d'avaluació l'ortografia, la claredat en l'exposició, l'ús adient del vocabulari, la redacció, els aspectes formals, etc. dels treballs lliurats.
6. Les actituds que interrompen les dinàmiques de classe poden ser motiu de desqualificació.

Classes magistrals amb participació de l'alumnat

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	La finalitat d'aquestes sessions és posar a l'abast de l'alumnat els fonaments teòrics i la seva aplicació en la pràctica docent mitjançant l'exposició per part de les professores dels continguts de l'assignatura amb el suport de material audiovisual (vídeo, presentacions en power point, etc.). Es fomentarà la intervenció de l'alumnat en aquestes classes on es poden presentar els continguts teòrics mitjançant la discussió en grup i la posada en comú dels diferents punts de vista a partir de les explicacions de les professores i del material complementari que s'aporti.
Criteris d'avaluació	La finalitat d'aquestes sessions és posar a l'abast de l'alumnat els fonaments teòrics i la seva aplicació en la pràctica docent mitjançant l'exposició per part de les professores de l'assignatura. Es fomentarà la intervenció i participació de l'alumnat en aquestes sessions de classe (discussions en grup, posades en comú, aportacions personals...).

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10878 - Didáctica Específica. Models i Àmbits en la Intervenció Orientadora
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Cal assistir a un 65% de les sessions de classe.

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Pràctiques presencials

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Els alumnes, organitzats en petits grups, posaran en pràctica els continguts treballats a les classes teòriques a partir de l'anàlisi i comentaris de documents escrits, activitats de reflexió que s'aniran presentant al llarg del curs, sempre amb la coordinació de les professores. Es podrà proposar als grups de treball l'exposició de la seva proposta de treball, amb l'objecte de conèixer i enriquir-se dels diferents plantejaments o metodologies de feina.
Críteris d'avaluació	L'alumnat, organitzat en petits grups, iniciarà el disseny del treball propi de l'assignatura, d'acord a les pautes i indicacions realitzades, en el seu moment, per part de les professores. La feina realitzada durant les sessions pràctiques pot donar lloc a un temps d'exposició i presentació a classe, per part de l'alumnat. Es tindrà en compte l'assistència i participació a les sessions de feina i durant les possibles sessions de presentació en gran grup. Adequació de preguntes i comentaris: aportació d'idees, experiències, exemples, opinions, etc. de forma argumentada i en relació als continguts treballats. Escolta activa de les intervencions dels i de les altres. Plantejament de preguntes, dubtes, qüestionaments que ajudin al grup a avançar. Treball en grup a l'aula i aprofitament del temps i recursos per a la resolució de les activitats pràctiques. Cal assistir a un 65% de les sessions de classe. L'assistència sense participació s'avaluarà, com a màxim, amb un 5.

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Realització i lliurament de les activitats d'avaluació proposades

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	L'alumnat, en petit grup, haurà de realitzar diferents propostes de feina, d'acord a les orientacions que es facilitin a l'inici de l'assignatura. Per a la realització d'aquestes feines s'hauran de posar en pràctica les competències pròpies d'aquesta matèria. Aquestes feines es lliuraran una vegada finalitzades les sessions presencials, en el termini que s'acordi en el seu moment.
Críteris d'avaluació	Aquests treballs han de respondre a les pautes i aspectes formals propis (estructura, documentació, cites i referències, ortografia, claredat expositiva...) del que es considera òptim en els estudis de postgrau. Coherència amb els continguts treballats a classe. Capacitat d'anàlisi i reflexió.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10878 - Didáctica Específica. Models i Àmbits en la Intervenció Orientadora
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Els treballs d'assignatura es lliuraran segons el termini que es marqui en el calendari de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 70% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

En la preparació dels continguts de les diferents unitats temàtiques de l'assignatura es pot consultar el següent material:

Bibliografia bàsica

TEMES 1 I 2:

- Longás, J; Mollá, N. (coords.) (2007). *La escuela orientadora. La acción tutorial desde una perspectiva institucional*. Madrid: Narcea.
- Martín, X. et al. (2003). *Tutoría. Técnicas, recursos y actividades*. Madrid: Alianza
- Monereo, C.; Pozo, J.I. (Coords.) (2005). *La práctica del asesoramiento educativo a examen*. Barcelona: Graó.
- Monge Crespo, C. (2009). *Tutoría y orientación educativa*. Madrid: Wolters Kluwer.
- Nieto, J.M., Botías, F. (2000). *Los equipos de orientación educativa y psicopedagógica. El asesoramiento a centros escolares desde un análisis institucional*. Barcelona: Ariel.
- Negro Moncayo, A. (2006). *La orientación en los centros educativos*. Barcelona: Graó.
- Núñez, M.C. (coord.) (2011). *Orientación educativa*. Madrid: Catarata.
- Riart Vendrell, J. (coord.) (2007). *Manual de tutoría y orientación en la diversidad*. Madrid: Pirámide.
- Rodríguez Moreno, M.L. (2003). *Cómo orientar hacia la construcción del proyecto profesional*. Bilbao: Desclée De Brouwer.
- Romero Rodríguez, S. (2004). Aprender a construir proyectos profesionales y vitales. *Revista Española de Orientación y Psicopedagogía*, 15 (2), 337-354.
- Romero Rodríguez, S. (2008). Portafolios para la elaboración del proyecto profesional en la universidad. *IX Seminari Permanent d'Orientació Professional*. Universitat de Barcelona, novembre 2008.

TEMA 3:

- Babío, M (2011). Orientación y transición entre etapas. En E.Martín e I. Solé (Coords.) *Orientación educativa. Modelos y estrategias de intervención* (págs. 151-167). Barcelona: MEC-Graó.
- Domínguez, G., Álvarez, F.J.; López, E. (2011). *La orientación educativa y tecnología de la información I comunicación*. Sevilla: Editorial MAD.
- Fernández Rey, E (2009). La orientación académico-profesional en los escenarios educativos. En L. Sobrado y A. Cortés (Coords.) *Orientación profesional. Nuevos escenarios y perspectivas* (págs. 203-220). Madrid: Biblioteca Nueva.
- Sebastián, A. (Coord), Rodríguez Moreno, M.L. Y Sánchez, M.F(2003). *Orientación profesional*. Madrid: Dikynson.
- Velaz de Medrano, C. (2011). La orientación académica y profesional en la educación secundaria. En E. Martín e I. Solé (Coords.) *Orientación educativa. Modelos de intervención* (págs. 129-149). Barcelona: MEC-Graó.

TEMA 4:

- Alvarez González, M. (2006). Planificación y organización de la acción tutorial. En M.Álvarez González (Coord) *La acción tutorial: su concepción y su práctica* (pág 27-80). Madrid: MEC.
- Cutillas, V., Morató, J. y Rizo, M (2010). *Tutoría: escenario para la convivencia. Sesiones para la tutoría en la educación secundaria*. Málaga: Aljibe.
- Giner, A.; Puigardeu, O. (2008). *La tutoría y el tutor. Estrategias para su práctica*. Barcelona: ICE UB-Horsori.
- Mora, F. (2011). *Tutoría hacia una formación integral*. Monterrey: Fomento Científico de Monterrey.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10878 - Didáctica Específica. Models i Àmbits en la Intervenció Orientadora
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Vázquez, J.L. (2004). *Orientación tutorial*. Mira Editorial.

Bibliografia complementària

Altres documents que resultin d'interès per a l'assignatura.

Altres recursos

Al llarg del curs es podrà fer ús de diferents recursos que estaran disponibles a la plataforma moodle.

